

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 2/2017
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 12 stycznia 2017 r.

RAPORT Z WIZYTACJI
(profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 23-24 października 2017 r.

na kierunku „grafika”

prowadzonym na Wydziale Sztuki
Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie

Warszawa, 2017

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku	5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	6
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	7
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	7
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	7
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	10
Dobre praktyki.....	11
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	11
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2	11
Dobre praktyki.....	16
Zalecenia	16
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	16
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3	16
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	19
Dobre praktyki.....	20
Zalecenia	20
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	20
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4	20
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	22
Zalecenia	23
Brak	23
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	23
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5	23
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	24
Dobre praktyki.....	24
Zalecenia	24
Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia.....	24
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6	24
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	26
Zalecenia	26
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	26
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7	26

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	28
Zalecenia	29
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia.....	30
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8	30
Dobre praktyki.....	31
Zalecenia. Brak.....	31
8. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	31
<u>Załączniki:</u>	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
<u>Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia ..</u>	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
<u>Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego</u>	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
<u>Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych</u>	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
<u>Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)</u>	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
<u>Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)</u>	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
<u>Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa</u>	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
<u>Załącznik nr 7. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena</u>	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Adam Romaniuk, ekspert PKA

członkowie:

1. Prof. dr hab. Janina Rudnicka, członek PKA
2. Prof. dr hab. Zdzisław Olejniczak, ekspert PKA
3. Mgr inż. Małgorzata Piechowicz, ekspert ds. postępowania oceniającego
4. Filip Ogonowski, ekspert ds. studenckich

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku *Grafika* prowadzonym na Wydziale Sztuki Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2017/2018. Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół Oceniający PKA zapoznał się z Raportem Samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Wydziału, dalszy przebieg wizytacji odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z Władzami Uczelni oraz Wydziału, autorami raportu samooceny, osobami odpowiedzialnymi za współpracę międzynarodową oraz programy wymiany studenckiej, członkami zespołów zajmujących się zapewnianiem jakości kształcenia, pracownikami odpowiadającymi za praktyki studenckie, pracownikami odpowiedzialnymi za zasoby biblioteczne i pracę biblioteki, pracownikami Biura Karier, przedstawicielami Samorządu Studentów oraz Studenckich Kół Naukowych, studentami, nauczycielami akademickimi, a także pracownikami odpowiedzialnymi za pomoc studentom niepełnosprawnym.

Ponadto przeprowadzono hospitację zajęć, dokonano oceny losowo wybranych prac etapowych i dyplomowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne uwagi i zalecenia, o których Przewodniczący Zespołu oraz współpracujący z nim eksperci poinformowali Władze Uczelni i Wydziału na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

Nazwa kierunku studiów	grafika	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia I i II stopnia	
Profil kształcenia	Profil ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Studia stacjonarne	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	Obszar sztuki	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	Dziedzina sztuk plastycznych w dyscyplinie sztuki piękne	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	I stopień: 180 pkt ECTS II stopień: 120 pkt ECTS	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	I i II stopień: - grafika warsztatowa, - grafika użytkowa	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	I stopień: licencjat II stopień: magister	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	7	
	Studia stacjonarne	
	I stopnia	II stopnia
Liczba studentów kierunku	64	41
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	2205	1560

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	w pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	w pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	w pełni
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	w pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	w pełni
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	w pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	w pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	w pełni

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny	

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1. Koncepcja kształcenia

1.2. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów

1.3. Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1. Koncepcja kształcenia

Misja Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie występuje na stronie: [http://www. old. ajd. czest. pl/458](http://www.old.ajd.czyst.pl/458). Rozwinięciem misji Uczelni jest Strategia AJD, sprecyzowana Uchwałą Senatu AJD z dnia 11 stycznia 2017 r. Dokument ten określa ogólne kierunki funkcjonowania uczelni. Misją Wydziału Sztuki Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie jest: *twórczość, wyrażająca się w indywidualnej i zespołowej działalności artystycznej, naukowej i dydaktycznej pracowników Wydziału w zakresie sztuki muzycznej, sztuk pięknych oraz sztuk użytkowych - na rzecz miasta, regionu i kraju. W oparciu o uniwersalną Misję Uczelni Wydział Sztuki koncentruje się na konsekwentnym budowaniu społeczeństwa wiedzy, tworzonego przez dobrze wykształconych, świadomych własnego dziedzictwa kulturowego obywateli. Wydział pragnie być ważnym ośrodkiem opiniotwórczym, formułującym nowe idee i propagującym wartości stanowiące fundament kultury, ośrodkiem rozwijającym swobodne, twórcze i krytyczne myślenie.*

Kształcenie na kierunku *Grafika* w AJD wywodzi się z ponad 30-letniej historii artystycznej grafiki warsztatowej jako przedmiotu dyplomowego na kierunkach najpierw wychowania plastycznego, a następnie edukacji artystycznej w zakresie sztuk plastycznych. W tym czasie (dawnej WSP) założone zostały pracownie graficzne: druku wklęsłego, wypukłego i płaskiego. Obecnie stanowią one podstawę powstałego w 2007/2008 roku kierunku *Grafika* na Wydziale Sztuki. Na Wydziale Sztuki kadra kierunku w całości tworzy Katedrę Grafiki, która w kształceniu przykładą największą wagę do: wszechstronnego rozwijania uzdolnień i talentów plastycznych, uczenia w relacjach mistrz-uczeń, wskazywania dróg dochodzenia do piękna, stałego ukazywania teraźniejszości poprzez kontekst historyczny, wychowywania do twórczej działalności dla dobra narodowej kultury, respektując uniwersalne zasady etyczne i reguły postępowania utrwalone w europejskiej tradycji akademickiej. Tak więc, Katedra stawia przed sobą ambitne cele i zadania w sferze kreowania dobrych wzorców postaw etycznych oraz zachowań, gwarantując swoim studentom prawo do współdecydowania o ich sprawach. Daje podwaliny do tego, by rozwijające się w nim talenty, zdobywana w murach Akademii wiedza, umiejętności i doświadczenia – za sprawą absolwentów, nauczycieli i pracowników – służyły całemu społeczeństwu.

Zgodnie z misją Uczelni i Wydziału Sztuki, Katedra Grafiki aktywnie współpracuje w obrębie Wydziału i Uczelni. Wydział Grafiki współpracuje i dąży do rozwijania współpracy z firmami i instytucjami w kraju, w tym przede wszystkim w Częstochowie i regionie, z takimi jak: instytucjami samorządowymi, galeriami sztuki, centrami sztuki, muzeami, instytucjami kulturalnymi, ośrodkami edukacyjnymi i upowszechniania sztuki, wydawnictwami, drukarniami, ośrodkami telewizyjnymi czy studiami reklamowymi. W Raporcie Samooceny znajdujemy informację o współpracy m.in. z Urzędem Miasta Częstochowy, z Miejską Galerią Sztuki w Częstochowie, z Muzeum Częstochowskim, z Ośrodkiem Promocji Kultury Gaude Mater w Częstochowie, z Filharmonią Częstochowską im. Bronisława Hubermana, z Regionalnym Towarzystwem Zachęty Sztuk Pięknych w Częstochowie, z Muzeum Produkcji Zapalek w Częstochowie, z Agencją Reklamy GK Studio, z Drukarnią Garmond

w Częstochowie, z Muzeum Etnograficznym w Krakowie. Taka współpraca tworzy grupę interesariuszy zewnętrznych współuczestniczących w procesie ustalania koncepcji kształcenia i planowaniu rozwoju Wydziału.

Nauczyciele dydaktyczni Wydziału i Katedry obsługujący kierunek, dbają o rozwój i gwarantują możliwość szybkiego reagowania na zmiany płynące z otoczenia społeczno-gospodarczego i rynku pracy. Umiędzynarodowienie kierunku polega na rozwijaniu współpracy artystyczno-naukowej i dydaktycznej z ośrodkami akademickimi i kulturalnymi poza granicami Polski poprzez umowy bilateralne zawarte przez władze Uczelni. Wydział Sztuki skutecznie wypełnia misję państwa i zalecenia UE dotyczące ułatwiania szerokiego dostępu do edukacji, wyrównywania różnic cywilizacyjnych i kulturowych. Władze Wydziału umożliwiają studentom możliwość wyjazdu w ramach programu Erasmus+.

Absolwenci studiów I stopnia są przygotowani do kontynuacji studiów II stopnia, jak również do podjęcia pracy m.in. w sektorze projektowania graficznego – np. w firmach reklamowych. Absolwenci studiów II stopnia są przygotowani do kontynuacji studiów doktoranckich. Jako absolwenci grafiki warsztatowej mogą samodzielnie prowadzić twórczość artystyczną, zaś kończąc specjalizację grafiki użytkowej, mogą podjąć działalność gospodarczą w zakresie reklamy lub współpracować z firmami reklamowymi, wydawniczymi.

W opinii ZO PKA koncepcja kształcenia na kierunku *Grafika* jest zgodna z misją i strategią rozwoju Uczelni i Wydziału Sztuki.

1.2 Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów

Katedra Grafiki uczestniczy w badaniach statutowych Wydziału Sztuki. Podjęła się realizacji projektu badawczego w ramach Narodowego Centrum Nauki. Obecnie projekt jest kontynuowany w pracowni nietoksycznych technologii druku. Kolejne wnioski konkursowe do NCN zostały złożone w 2017 r. m.in. do programu Opus-13 na finansowanie projektów badawczych, w tym finansowanie zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej niezbędnej do realizacji tych projektów oraz Preludium-13 na finansowanie projektów badawczych, realizowanych przez osoby rozpoczynające karierę naukową nieposiadające stopnia naukowego doktora. Zgodnie ze strategią Wydziału na kierunku *Grafika* są prowadzone projekty badawcze artystyczno-naukowe jako eksperymenty warsztatowe w pracowniach grafiki artystycznej, w których biorą udział również asystenci i studenci, które owocują wspólnymi wystawami i publikacjami. W Raporcie Samooceny w roku 2017 Katedra Grafiki wymienia dwa projekty zrealizowane w ramach badań statutowych: *Miejsca. Terra Recognita* - warsztaty serigrafii, prowadzone przez doktora habilitowanego z Ostrawy; warsztaty techniki alintaglio oraz techniki intaglio prowadzone przez profesorów z Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie oraz *Ślady Czarnego Kota Dwa* jako międzynarodową wystawę grafiki nawiązującą do symboliki czarnego kota – znaku na etykietach zapalek Zakładu Produkcji Zapalek w Częstochowie (obecnie organizowana siedziba Muzeum Produkcji Zapalek w Częstochowie). W tych przedsięwzięciach obok ich organizatorów i realizatorów, brali także udział zaproszeni goście z innych uczelni, asystenci i studenci.

Współpraca w ramach projektów artystyczno-badawczych z Ostrawskim Uniwersytetem w Ostrawie (Katedra Grafiki i Kresby) w Czechach (wspólne warsztaty) wzbogaca program kształcenia dla studentów o nowe technologie druku płaskiego. Również przeprowadzane badania naukowe w ramach projektów artystyczno-badawczych, dotyczące stosowania nowych ekotechnologii skutkują pozytywnie na rozwój procesu dydaktycznego. Uczą studentów ekologicznych technologii druku w grafice warsztatowej (farby wodne). Pracownicy Katedry Grafiki uczestniczą również w różnych projektach, wystawach, warsztatach w skali krajowej i międzynarodowej. Współpracują z innymi jednostkami akademickimi, publikują zarówno

prace artystyczne jak artykuły związane z uprawianą dyscypliną sztuki oraz osobistymi zainteresowaniami i badaniami.

1.3 Efekty kształcenia

Efekty kształcenia na kierunku Grafika zostały opracowane na podstawie uchwały Senatu Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie nr 11/2013 z dnia 30 stycznia 2013 r. w sprawie wytycznych do projektowania programów kształcenia na danym wydziale, na danym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia na Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie.

Wydział Sztuki wybrał efekty kształcenia zarówno w odniesieniu do efektów kierunkowych jak i obszaru kształcenia, poziomu i profilu i przyporządkował je odpowiednio dla studiów stacjonarnych I i II stopnia. Efekty kształcenia w pełni odnoszą się do obszaru sztuki, dziedzina sztuki plastyczne, dyscyplina sztuki piękne i są zgodne z efektami kształcenia wg. Krajowych Ram Kwalifikacji. Na studiach I stopnia Wydział Sztuki łącznie sformułował 35 kierunkowych efektów kształcenia, w tym: w zakresie wiedzy 8, w zakresie umiejętności 16 i w zakresie kompetencji społecznych 11. Na studiach II stopnia sformulowano 28 kierunkowych efektów kształcenia, z podziałem: w zakresie wiedzy 8, w zakresie umiejętności 12 i w zakresie kompetencji społecznych 8. Absolwent studiów zdobywa wiedzę i umiejętności w zakresie klasycznych form obrazowania: rysunku, malarstwa, rzeźby, fotografii itp. Może stosować i rozumie indywidualny język artystyczny pozwalający mu na różnorodne badanie relacji interdyscyplinarnych wszystkich dziedzin sztuki. Ma opanowaną podstawową wiedzę z dziejów sztuki nowożytnej i nowoczesnej, zna podstawowe nurty i kierunki w sztuce, ma umiejętności rozpoznawania, klasyfikowania dzieł sztuki, samodzielnego określenia stylistyki dzieła sztuki i jego analizy oraz znajomość uwarunkowań historyczno-estetycznych. Ma podstawowy zasób wiedzy i wykształcone umiejętności warsztatowe oraz artystyczne w zakresie szeroko pojętej grafiki i dziedzin jej pokrewnych w tym: w zakresie grafiki artystycznej, zna i potrafi stosować praktycznie techniki graficzne (druk wypukły, wklęsły, płaski, sitowy, cyfrowy), potrafi i zna metodykę projektowania graficznego w kontakcie z tekstem literackim, obrazem jako podmiotem opracowania i interpretowania graficznego. Absolwent przygotowany jest do samodzielnej pracy jako projektant na szerokim rynku wydawnictw książkowych, prasowych, reklamy oraz w instytucjach kultury. Efekty kształcenia na studiach I stopnia przyjęte przez Władze Wydziału kształtują sylwetkę absolwenta gotowego do kontynuowania studiów II stopnia. Student na kierunku Grafika na studiach II stopnia pogłębia wiedzę z określonych dziedzin sztuk plastycznych i technicznych, niezbędną do realizacji różnorodnych prac artystycznych i projektowych. Uczy się jak przedstawić autorski komentarz własnej pracy, w kontekście jej możliwych związków z przykładami z historii sztuki i teorii kultury. Pogłębia umiejętność analizy i interpretacji historycznych i współczesnych dzieł sztuki, by świadomie poruszać się we współczesnych zjawiskach artystycznych i dyskusjach teoretycznych dotyczących sztuki. Jako projektant uczy się jak kompleksowo projektować, wykorzystując znajomość tradycji, kondycji i kierunków rozwojowych projektowania graficznego. Absolwent studiów II stopnia ma umiejętności integrowania środków języka graficznego (słowa i obrazy), kojarzenia i przenoszenia znaczeń, metaforycznego myślenia w przedstawianiu pojęć; ma umiejętność nadawania funkcji i kontekstu społecznego opracowywanemu projektowi; ma umiejętność kreowania w obszarze sztuki mediów; jest w pełni kompetentnym i samodzielnym artystą grafiką, zdolnym do abstrahowania, kreowania postaw opiniotwórczych; ma kompetencje niezbędne do twórczej, autonomicznej wypowiedzi autorskiej, ale także do podjęcia pracy w zespole w studiach graficznych, reklamowych, wydawnictwach etc.; jest zdolny do podjęcia wiodącej roli w takich zespołach. Efekty kształcenia na studiach II stopnia przyjęte przez Władze Wydziału kształtują sylwetkę absolwenta gotowego do kontynuowania studiów doktoranckich.

W zakresie znajomości języka obcego dla studentów I stopnia w zbiorze efektów kształcenia odnajdujemy zapisany efekt dla poziomu B2 ESOKJ w kategorii Umiejętności (K1_U15). Dla studentów II stopnia w zbiorze efektów kształcenia odnajdujemy zapisany efekt dla poziomu B2+ ESOKJ w kategorii Umiejętności (K2_U11).

Efekty kształcenia są spójne, zrozumiałe i sprawdzalne.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Kształcenie na kierunku *Grafika* w AJD wywodzi się z ponad 30-letniej historii artystycznej grafiki środowiska częstochowskiego. Na Wydziale Sztuki kadra kierunku w całości tworzy Katedrę Grafiki, która w kształceniu przykładą największą wagę do: wszechstronnego rozwijania uzdolnień i talentów plastycznych, uczenia w relacjach mistrz-uczeń, wskazywania dróg dochodzenia do piękna, stałego ukazywania teraźniejszości poprzez kontekst historyczny, wychowywania do twórczej działalności dla dobra narodowej kultury, respektując uniwersalne zasady etyczne i reguły postępowania utrwalone w europejskiej tradycji akademickiej. Zgodnie z misją Uczelni i Wydziału Sztuki, Katedra Grafiki aktywnie współpracuje i dąży do rozwijania współpracy z firmami w kraju, w tym przede wszystkim w Częstochowie i regionie. Taka współpraca tworzy grupę interesariuszy zewnętrznych współuczestniczących w procesie ustalania koncepcji kształcenia i planowaniu rozwoju Wydziału. Nauczyciele dydaktyczni Wydziału i Katedry obsługujący kierunek, dbają o rozwój i gwarantują możliwość szybkiego reagowania na zmiany płynące z otoczenia społeczno-gospodarczego i rynku pracy. Umieździarnodowienie kierunku polega na rozwijaniu współpracy artystyczno-naukowej i dydaktycznej z ośrodkami akademickimi i kulturalnymi poza granicami Polski poprzez umowy bilateralne Uczelni. W opinii ZO PKA koncepcja kształcenia Wydziału Sztuki na kierunku *Grafika* jest zgodna z misją i strategią rozwoju Uczelni. Katedra Grafiki uczestniczy w badaniach statutowych Wydziału Sztuki. Zgodnie ze strategią Wydziału na kierunku *Grafika* są prowadzone projekty badawcze artystyczno-naukowe jako eksperymenty warsztatowe w pracowniach grafiki artystycznej, w których biorą udział asystenci i studenci. Katedra współpracuje z innymi jednostkami akademickimi, wspólnie publikuje zarówno prace artystyczne jak artykuły związane z uprawianą dyscypliną sztuki oraz osobistymi zainteresowaniami i prowadzonymi badaniami. Wydział Sztuki dla studiów stacjonarnych I i II stopnia wybrał odpowiednie efekty kształcenia zarówno w odniesieniu do efektów kierunkowych jak i obszaru kształcenia, poziomu i profilu i przyporządkował. Efekty kształcenia w pełni odnoszą się do obszaru sztuki, dziedzina sztuki plastyczne, dyscyplina sztuki piękne i są zgodne z efektami kształcenia wg. Krajowych Ram Kwalifikacji.

Przyjęte efekty kształcenia na studiach I stopnia przez Władze Wydziału kształtują sylwetkę absolwenta gotowego do kontynuowania studiów II stopnia, a na studiach II stopnia absolwenta gotowego do kontynuowania studiów doktoranckich. Absolwenci studiów I i II stopnia są przygotowani do prowadzenia własnej twórczości artystycznej lub podjęcia pracy m.in. w sektorze projektowania graficznego – w firmach reklamowych. W zakresie znajomości języka obcego student studiów I stopnia osiąga poziom B2 ESOKJ, a student studiów II stopnia poziom B2+ ESOKJ. Efekty kształcenia są spójne, zrozumiałe i sprawdzalne.

Mocne strony:

Cele strategiczne i szczegółowe zostały dobrze ukierunkowane na potrzeby i oczekiwania studentów oraz otoczenia zewnętrznego regionu, kulturalnego i gospodarczo-społecznego, w tym potrzeb rynku pracy. Koncepcja kształcenia na studiach I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim oparta jest na doświadczeniach i wzorcach realizowanych w najlepszych ośrodkach krajowych o podobnym profilu kształcenia. Oryginalność programu, organizacja procesu kształcenia i cały proces edukacyjny ukierunkowany jest na umożliwienie studentowi zdobycie wiedzy, umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych zgodnie z założeniami i wymogami Polskich Ram Kwalifikacyjnych.

Słabe strony:

brak.

Dobre praktyki

Programu kształcenia na kierunku Grafika jest szeroka oferta przedmiotowa – 52 przedmioty łącznie na I i II stopniu, w tym 24 kierunkowe, nawiązujące w swoich programach do tradycyjnej grafiki, fotografii, street artu czy współczesnych trendów projektowych. Duża liczba przedmiotów generuje różnorodne metody nauczania m.in. bogactwo warsztatu graficznego (dużo technik graficznych), inicjuje proces kreacji trwający przez pełny tok studiów, stanowiąc główny czynnik rozwojowy. Komplementarność – występuje w obrębie przedmiotów wprowadzanych w kolejnych semestrach. Kontynuacja – program przewiduje kontynuację treści przedmiotowych na II stopniu, umożliwiając realizację czasochłonnych pomysłów graficznych, z elementem badawczym. Program kształcenia jest przyjazny studentom z niepełnosprawnością – różnorodność warsztatowa zapewnia optymalne warunki pracy, np. w pracowni ekologicznych technik graficznych. Kształtowanie świadomości i dojrzałości artystycznej w oparciu o tradycyjny warsztat graficzny. Rozwój indywidualnych postaw twórczych. Otwarta koncepcja dydaktyczna – proces kreacji odbywa się bez podziałów warsztatowych. Indywidualizowanie procesu kształcenia po przez indywidualne korekty w relacji „mistrz-uczeń”.

Zalecenia

Brak

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

- 2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia
- 2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia
- 2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2**2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia**

Wg Raportu Samooceny studia I stopnia realizowane są w ciągu 6 semestrów, w trakcie których student realizuje 2205 godzin zajęć dydaktycznych i uzyskuje 182 pkt. ECTS. Studia II stopnia realizowane są w ciągu 4 semestrów, w trakcie których student realizuje 1560 godzin zajęć dydaktycznych i uzyskuje 120 pkt. ECTS. Są to godziny wymagające bezpośredniego kontaktu nauczycieli akademickich i studentów niezbędne do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Studenci studiów I stopnia specjalności grafika warsztatowa i grafika użytkowa przez pierwsze dwa lata mają zajęcia wspólne. Od semestru 5 następuje podział wg wybranej specjalności. Studenci studiów II stopnia specjalności grafika warsztatowa i grafika użytkowa również na pierwszym roku studiów mają zajęcia wspólne. Wydział prowadzi szeroką ofertę przedmiotową – 52 przedmioty łącznie na I i II stopniu, w tym 24 kierunkowe, nawiązujące w swoich programach do tradycyjnej grafiki, fotografii, streetartu czy współczesnych trendów projektowych. Duża liczba przedmiotów generuje różnorodne metody nauczania m.in. bogactwo warsztatu graficznego (duża liczba technik). Program kształcenia na studiach I stopnia przewiduje kontynuację treści przedmiotowych na II stopniu, umożliwiając realizację czasochłonnych pomysłów graficznych z elementem badawczym.

Program studiów I stopnia jest podzielony na cztery MODUŁY. W MODULE I znajdują się treści podstawowe: historia sztuki, historia grafiki, marketing sztuki i prawo autorskie, psychologia reklamy, język obcy, wychowanie fizyczne – tu przypisano 39 pkt. ECTS. W MODULE II umieszczono przedmioty ogólnoplastyczne - rysunek, malarstwo, fotografia /

struktury wizualne, fotografia, warsztaty komputerowe – 29 pkt. ECTS. W MODULE III treści kierunkowe: podstawy grafiki warsztatowej, podstawy grafiki użytkowej - dla pierwszego roku; liternictwo i typografia – dla pierwszego i drugiego roku studiów – 79 pkt. ECTS. MODUŁ IV zawiera licencjacką pracę dyplomową – 35 pkt. ECTS. Program studiów II stopnia również zawiera cztery MODUŁY. MODUŁ I – to treści teoretyczne: historia i analiza grafiki, analiza sztuki współczesnej, język obcy specjalistyczny, proseminarium pracy teoretycznej – łączna liczba pkt. ECTS 18. MODUŁ II to przedmioty ogólnoplastyczne - pracownia kreacji rysunkowej, struktury i działania wizualne, przedmiot do wyboru: kreacja fotograficzna / grafika komputerowa z elementami poligrafii i DTP, plener artystyczny - tu przypisano 18 pkt. ECTS. MODUŁ III treści kierunkowe: grafika warsztatowa - druk wypukły, płaski, wklęsły, grafika edytorska, pracownia książki, pracownia działań multigraficznych, pracownia komunikatu wizualnego, pracownia technik obrazowania graficznego, komunikat graficzny w przestrzeni publicznej – 37 pkt. ECTS MODUŁ IV zawiera magisterską pracę dyplomową – 47 pkt. ECTS. Do modułów zajęć związanych z aktywnością twórczą w dziedzinie sztuk plastycznych dla I stopnia przypisano 71 punktów ECTS, tj. ok. 39% z łącznej liczby punktów ECTS. Do modułów zajęć związanych z aktywnością twórczą w dziedzinie sztuk plastycznych dla II stopnia przypisano 36 punktów ECTS w specjalności grafika artystyczna lub grafika użytkowa tj. 30% z łącznej liczby punktów ECTS. Przypisana ilość punktów dla przedmiotów kształcenia kierunkowego i ogólnoplastycznego jest poprawna.

Program kształcenia przewiduje początkową realizację przedmiotów podstawowych, kształcenia ogólnego, a następnie przedmiotów kierunkowych. Zajęcia na wizytowanym kierunku odbywają się w formie wykładów, ćwiczeń, laboratoriów, seminariów oraz pleneru i praktyki. Na studiach I stopnia proporcje liczby godzin są następujące: wykłady ok. 19%, ćwiczenia - pracownie artystyczne – ok. 20%, przedmioty kierunkowe – 59%, plener – 1,5%, WF – 1% z liczby godzin wszystkich form zajęć. Na studiach II stopnia proporcje liczby godzin są następujące: wykłady ok. 13,5% , ćwiczenia - pracownie artystyczne – 14,5%, przedmioty kierunkowe – 72%, z liczby godzin wszystkich form zajęć. Studenci zgodnie z Regulaminem Studiów, mają możliwość realizacji zajęć w postaci indywidualnej organizacji studiów oraz indywidualizacji programu studiów.

Praktyka zawodowa jest częścią toku studiów, wpisaną w plan studiów stacjonarnych I stopnia. Praktyki zawodowe trwają 75 godzin (3 tygodnie) i realizowane są na 4 semestrze w systemie ciągłym. Za praktykę zawodową student otrzymuje 3 pkt. ECTS. Studenci są zobowiązani do samodzielnego wyboru miejsca praktyki w wybranych firmach, w branży związanych z kierunkiem kształcenia, m.in. w firmach reklamowych, w instytucjach oświatowo-kulturalnych. Praktyki zawodowe pod względem ilości godzin i miejsca wyboru jakiego muszą dokonywać studenci posiadają pokrycie w zakładanych efektach kształcenia na ocenianym kierunku. W ocenie studentów zakres materiału realizowany na zajęciach z lektoratu (język angielski) na studiach I i II stopnia jest na dobrym poziomie.

Zajęcia w tygodniu na studiach I i II stopnia są rozłożone poprawnie, studenci mogą swobodnie przemieszczać się z jednych zajęć na kolejne zajęcia. W niektórych dniach przerwy między zajęciami pozwalają studentom swobodnie pracować w pracowniach specjalizacyjnych, szczególnie jest to ważne w przypadku pracowni graficznych. Wszystkie zajęcia odbywają się w jednym budynku. Harmonogram zajęć jest zgodny z zasadami higieny procesu nauczania.

Stosowane metody kształcenia realizowane na kierunku *Grafika* mają charakter różnorodny, uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, umożliwiają im osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Ich kształt uzależniony jest od specyfiki poszczególnych przedmiotów oraz celów, jakie stawiane są zarówno prowadzącym, jak i studentom. Specyfika metod dydaktycznych przyjętych na w/w kierunku uwzględnia aktywizujące formy pracy ze studentami. W kartach przedmiotów wskazano stosowane metody kształcenia, do których należy udział studentów w ćwiczeniach w pracowniach artystycznych czy projektowych,

w wykładach, w konwersatoriach, a także w zajęciach poza uczelnianych lub wyjazdowych, takich jak praktyki zawodowe lub plener. Metody dydaktyczne w zdobywaniu poszczególnych poziomów kształcenia w sposób jasny i czytelny dzielą się na trzy grupy: metody audytoryjne, metody praktyczne i warsztatowe oraz pracę własną studenta.

2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia

Dla studiów I stopnia efekty kształcenia odnoszą się do przedmiotów zawartych w: MODULE I (treści podstawowe: historia sztuki, historia grafiki, marketing sztuki i prawo autorskie, psychologia reklamy, język obcy, wychowanie fizyczne) - MODULE II (rysunek, malarstwo, fotografia/struktury wizualne, fotografia, warsztaty komputerowe) oraz MODULE III (treści kierunkowe: podstawy grafiki warsztatowej, podstawy grafiki użytkowej - dla pierwszego roku; liternictwo i typografia – dla pierwszego i drugiego roku studiów). Dla studiów II stopnia efekty kształcenia odnoszą się do przedmiotów zawartych w MODUŁACH I, II i III oraz w MODULE IV (pracownia dyplomowa – z grafiki warsztatowej lub grafiki użytkowej). Dla studentów I stopnia do realizacji zakładanych efektów kształcenia w zakresie znajomości języka obcego (dla poziomu B2 ESOKJ) przewidziano 120 godzin (8 pkt. ECTS). Dla studentów II stopnia do realizacji zakładanych efektów kształcenia w zakresie znajomości języka obcego (dla poziomu B2+ ESOKJ) przewidziano 60 godzin (4 pkt. ECTS). W ocenie ZO PKA zakres materiału realizowany na zajęciach z lektoratu (język angielski) jest właściwy i prowadzony na dobrym poziomie.

Programy w poszczególnych pracowniach są różnorodne, aktualne i zapewniają studentowi możliwość osiągnięcia w pełni zakładanych efektów kształcenia przypisanych do w/w kierunku, jak: wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Oferta programowa obejmuje również szereg przedmiotów teoretycznych, które w swoich treściach kształcenia są ściśle związane z wiedzą humanistyczną, historią sztuki w tym metodyką rozwiązywania i analizowania problemów twórczych lub projektowych. Uczą umiejętności twórczego posługiwania się warsztatem w swobodnym wyrażaniu własnej koncepcji artystycznej. Dobrze przygotowuje w zawodzie grafika artysty jako i projektanta.

W pracowniach warsztatowych kierunku *Grafika*, eksperymenty badawcze w stosowaniu w technologii druku ekologicznych farb wodnych prowadzenie w ramach projektów artystyczno-naukowych realizowane są z udziałem studentów. Uczą studentów m.in. nowych technologii druku w grafice warsztatowej.

Zasady odbywania zarówno indywidualnej organizacji studiów, jak i indywidualnego programu studiów określone są przez Radę Wydziału. Studenci zadeklarowali, że formy aktywizacji, jakie stosują nauczyciele akademicy, pozwalają im na lepsze i głębsze wprowadzenie do problematyki badań naukowych. Pozytywnie oceniają taką formę kształcenia i przyjęte w tym zakresie rozwiązania.

Tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, a także prac dyplomowych są zgodne z koncepcją kształcenia, efektami kształcenia a także profilem kształcenia z dziedziną sztuki i dyscypliną artystyczną wskazanymi jako ta, do której odnoszą się efekty kształcenia określone dla kierunku *Grafika*.

Zaliczanie etapów studiów odbywa się zgodnie z zasadami Regulaminu Studiów. Studenci zaliczają poszczególne semestry wg szczegółowych kryteriów zawartych w kartach przedmiotów. Indywidualna weryfikacja efektów kształcenia uzależniona jest od specyfiki prowadzonego modułu/przedmiotu. Dla przedmiotów praktycznych, obejmujących umiejętność posługiwania się warsztatem graficznym i projektowym weryfikacja i walidacja osiąganych efektów kształcenia polega na: prezentacji publicznej zrealizowanych ćwiczeń graficznych i plastycznych, oraz dokumentacji rozwoju i osiągnięć studenta w formie fotograficznej i cyfrowej. Dla teoretycznych efektów kształcenia postępy w nauce weryfikowane są na podstawie ocen z przeprowadzonych sprawdzianów, kolokwii, egzaminów itp.

Efekty kształcenia weryfikowane i potwierdzane są semestralnie zgodnie z zawartymi w Karcie Przedmiotu metodami, kryteriami i formami oceny (otwarty egzamin semestralny). W przypadku wykładów i konwersatoriów jest to egzamin, test, projekt. Dla laboratoryjnych zajęć pracownianych jest to głównie semestralny przegląd prac. W grupie drugiej weryfikacja efektów kształcenia jest procesem ciągłym i powtarzającym się aż do zakończenia procesu dydaktycznego. Końcowa weryfikacja stopnia ich osiągnięcia w okresie studiów, następuje w trakcie publicznej obrony licencjackiej pracy dyplomowej dla studiów I stopnia i magisterskiej pracy dyplomowej dla studiów II stopnia – w formie wystawy prac połączonej z egzaminem ustnym oraz dyskusją z udziałem publiczności. Nie jest to zamknięcie procesu kształcenia. Dalszej drodze twórczej absolwenta towarzyszy rozwój pogłębiający jego wiedzę, umiejętności i kompetencje.

Formy zajęć przyjęte na ocenianym kierunku, w tym liczebność grup, umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Czas trwania kształcenia i dobór form zajęć jest określony zgodnie z obowiązującymi standardami w szkolnictwie wyższym o profilu ogólnoakademickim.

Wydział Sztuki nie prowadzi kształcenia na odległość.

2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Procedury egzaminacyjne przeprowadza Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna, której skład zatwierdzany jest przez Radę Wydziału. Warunki przyjęć są zamieszczane w informatorach dla kandydatów, a także na stronie internetowej AJD oraz stronie www Wydziału. Rekrutacja na studia I stopnia opiera się na przeglądzie prac przedstawionych przez kandydata (także w formie elektronicznej) lub zrealizowanych na miejscu i komisyjnej ich ocenie. Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna dopuszcza rozmowę kwalifikacyjną z kandydatem. W ten sposób określa predyspozycje i motywacje kandydata. Osoby posiadające kwalifikacje I stopnia mogą ubiegać się o przyjęcie na studia II stopnia, jeżeli możliwe jest uzupełnienie brakujących efektów kształcenia z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przez zaliczenie dodatkowych zajęć dydaktycznych w wymiarze nieprzekraczającym 30 punktów ECTS. Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna decydująca o przyjęciu kandydatów na studia II stopnia, wskazuje takie różnice programowe które są niezbędne do uzupełnienia zakładanych efektów kształcenia na studiach II stopnia. Zasady rekrutacji oraz sposób selekcji kandydatów przeprowadzane są właściwie, zgodnie z charakterem prowadzonego kierunku.

Tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, a także prac dyplomowych są zgodne z koncepcją kształcenia, efektami kształcenia a także profilem kształcenia z dziedziną sztuki i dyscypliną artystyczną wskazanymi jako ta, do której odnoszą się efekty kształcenia określone dla kierunku *Grafika*. Prace studenckie realizowane etapowo w pracowniach są na bieżąco publicznie omawiane i wstępnie oceniane. Taka zasada postępowania eliminuje sytuacje konfliktowe związane ze sprawdzaniem i oceną, wskazuje na bieżąco studentom, jaki robią postęp w osiąganiu efektów kształcenia. Zapobiega zachowaniom nieetycznym i niezgodnym z prawem. Zaliczanie etapów studiów odbywa się zgodnie z zasadami Regulaminu Studiów. Efekty kształcenia weryfikowane i potwierdzane są semestralnie zgodnie z zawartymi w Karcie Przedmiotu metodami, kryteriami i formami oceny – otwarty egzamin semestralny. Szczegółowe przepisy dotyczące dyplomowania określa odrębny Regulamin. Nad procesem dyplomowania czuwa Kierunkowy Zespół Jakości Kształcenia (KZJK), tj. kadra kierunku *Grafika*. Zespół dba o jakości kształcenia w ramach dwóch specjalizacji tzn. licencjackich i magisterskich dyplomów z grafiki artystycznej i grafiki użytkowej.

Skuteczność potwierdzania osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia ma również swoje potwierdzenie w sukcesach studentów wizytowanego kierunku. Do najważniejszych osiągnięć artystycznych studentów Wydziału Sztuki z Katedry Grafiki w latach 2012-17 należą m.in.

w 2012 roku - Grand Prix Młodej Grafiki Polskiej w ramach Międzynarodowego Triennale Grafiki w Krakowie oraz wyróżnienie honorowe w V. Ogólnopolskim Konkursie Grafiki im. Ludwiga Meidnera w Oleśnicy. Udział studentów w 2013 roku w Międzynarodowym Triennale Grafiki w Falun oraz w 2016 roku w 16. Międzynarodowym Biennale Małej Formy Graficznej i Ekslibrisu w Ostrowie Wielkopolskim. Cykliczny udział studentów w Warsztatach Działań Kreatywnych Centrum Kultury i Sztuki *Dwór Kossaków* w Górkach Wielkich w konfrontacji z innymi uczelniami artystycznymi i uzyskanie kilkunastu wyróżnień: w latach 2012, 2013, 2014, 2015 i 2016r.. W 2014 roku jeden student zrealizował warsztaty dla osób niewidomych i niedowidzących *Na ośle* jako projekt aktywizujący osoby niewidome, częstochowskie środowisko artystyczne oraz mieszkańców miasta. W ramach akcji realizowany był trzymiesięczny cykl wydarzeń – warsztaty artystyczne oraz spotkania z niewidomymi twórcami. Całość zakończono wspólną wystawą. Również absolwenci Wydziału Sztuki w ostatnich pięciu latach osiągnęli wiele znaczących sukcesów m.in. w 2015 - (absolwentka 2015) - Wyróżnienie Honorowe w konkursie graficznym Hong Kong Graphic Art Fiesta w Hong Kongu oraz udział w Guanlan International Print Biennial w Chinach; (absolwent 2015) – udział w XI Quadriennale Drzeworytu i Linorytu Polskiego w Olsztynie oraz w 2016 w Linolshnitt Heute X w Bietigheim-Bissingen w Niemczech; W 2016 roku jedna studentka uzyskała Stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za wybitne osiągnięcia dla studentów.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Czas trwania kształcenia na studiach I i II stopnia jest określony zgodnie z obowiązującymi standardami w szkolnictwie wyższym. Formy zajęć przyjęte na ocenianym kierunku, w tym liczebność grup, umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Proporcja liczby godzin przypisanych do poszczególnych form zajęć jest poprawna. Dobór form zajęć oraz stosunek udziału zajęć praktycznych-kierunkowych do zajęć teoretycznych jest zgodny z ogólnoakademickim profilem studiów. Program kształcenia przewiduje początkową realizację przedmiotów podstawowych, kształcenia ogólnego, a następnie przedmiotów kierunkowych. Praktyka zawodowa jest częścią toku studiów, wpisaną w plan studiów stacjonarnych I stopnia. Wydział Sztuki stosuje system punktacji ECTS zgodnie z przepisami Ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym” i aktami wykonawczymi (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 14 września 2011 r. w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć zaliczanych przez studenta). Treści programowe uwzględnione w programie studiów na kierunku *Grafika* są spójne z efektami kształcenia dla prowadzonego kierunku. Programy w poszczególnych pracowniach są różnorodne, aktualne i zapewniają studentowi możliwość osiągnięcia w pełni zakładane efekty kształcenia przypisanych do w/w kierunku, jak: wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne.

Specyfika metod dydaktycznych przyjętych na kierunku *Grafika* uwzględnia aktywizujące formy pracy ze studentami. W kartach przedmiotów wskazano stosowane metody kształcenia, do których należy udział studentów w ćwiczeniach w pracowniach artystycznych czy projektowych, w wykładach, w konwersatoriach, a także w zajęciach poza uczelnianych lub wyjazdowych, takich jak praktyki zawodowe lub plener. Metody dydaktyczne w zdobywaniu poszczególnych poziomów kształcenia w sposób jasny i czytelny dzielą się na trzy grupy: metody audytoryjne, metody praktyczne i warsztatowe oraz pracę własną studenta. Zasady odbywania zarówno indywidualnej organizacji studiów, jak i indywidualnego programu studiów określone są przez Radę Wydziału. Formy aktywizacji jakie stosują nauczyciele akademicy, pozwalają im na lepsze i głębsze wprowadzenie do problematyki badań naukowych. ZO PKA pozytywnie ocenia taką formę kształcenia i przyjęte w tym zakresie rozwiązania.

Mocne strony:

Formy zajęć przyjęte na ocenianym kierunku, w tym niska liczebność grup, umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Wydział Sztuki stosuje system punktacji ECTS zgodnie z przepisami Ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym” i aktami wykonawczymi (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 14 września 2011 r. w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć zaliczanych przez studenta). Wydział Sztuki zapewnia studentom na studiach stacjonarnych I i II stopnia wybór modułów kształcenia w wymiarze większym niż 30% liczby punktów ECTS. Treści programowe uwzględnione w programie studiów na kierunku *Grafika* są spójne z efektami kształcenia dla prowadzonego kierunku. Absolwenci studiów I stopnia są dobrze przygotowani do kontynuacji studiów II stopnia, a absolwenci studiów II stopnia do kontynuacji studiów doktoranckich. Efekty kształcenia weryfikowane i potwierdzane są semestralnie zgodnie z zawartymi w Karcie Przedmiotu metodami, kryteriami i formami oceny – otwarty egzamin semestralny. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia na kierunku *Grafika* jest zintegrowany z uczelnianym systemem jakości kształcenia. W procesie rekrutacji ocenia się talent, predyspozycje i motywacje kandydata.

Słabe strony:

Pomimo bardzo dobrych efektów kształcenia i ich zgodności z zakładanymi efektami, budzi niepokój, że przy dużej liczbie przedmiotów występuje powtarzalność obsady tych samych prowadzących pedagogów.

Dobre praktyki

1. Forma zajęć oparta jest w dużej mierze na wykonywaniu zadań oraz ćwiczeń warsztatowych w pracowniach na Wydziale Sztuki. W oparciu o korektę artystyczną w relacji „mistrz–uczeń” - uczy warsztatu i zawodu.
2. Aktywizowanie studentów do udziału w konkursach krajowych i zagranicznych, oraz do działalności wystawienniczej poza uczelnią.

Zalecenia

1. Wprowadzenie na studiach I stopnia na zajęciach z lektoratu (język angielski), tematów utrwalających słownictwo specjalistyczne.
2. Zwiększenie liczby godzin na studiach I stopnia, minimum o 45 godzin np. jako proseminarium licencjackiego dyplomu – obecnie brak.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

- 3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia
- 3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Działania systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programu kształcenia zostały sformułowane w Uczelnianym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia, którego ogólne procedury zostały uszczegółowione i dostosowane do specyfiki kształcenia w obszarze sztuki na poziomie Wydziału i ocenianego kierunku studiów *Grafika*. Działania systemu na tym szczeblu organizacyjnym realizowane są przez Wydziałowy Zespół Jakości Kształcenia (dalej: WZJK) oraz Kierunkowy Zespół Jakości Kształcenia (dalej: KZJK).

Do źródeł danych wykorzystywanych przy projektowaniu efektów kształcenia należą propozycje zmian wypracowane na podstawie opinii nauczycieli akademickich, kierowników katedr, studentów (w tym przedstawicieli Samorządu Studentów biorących udział w pracach WZJK i KZJK, którzy mogą sygnalizować potrzebę zmian oraz wносить uwagi dotyczące prowadzonych zajęć i realizacji programu) oraz wyników badania ankietowego dotyczącego zajęć dydaktycznych. Proponowane zmiany podlegają następnie dyskusji prowadzonej w ramach obrad WZJK, KZJK oraz Rady Wydziału. Istotne w tym zakresie jest również uwzględnianie rekomendacji formułowanych przez uczelnianą Radę ds. Jakości Kształcenia oraz Senat Uczelni. W efekcie ich wdrożenia dokonano przeglądu, a następnie modyfikacji efektów kształcenia realizowanych na kierunku *Grafika* celem dostosowania sposobu ich określania, porządkowania oraz opisu do Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Co więcej, przy projektowaniu programu kształcenia analizie poddawane są opinie zgłaszane przez interesariuszy zewnętrznych, wśród których wskazać można współpracujące przy organizowaniu wystaw i realizacji inicjatyw studenckich instytucje kultury, w tym m.in. Miejską Galerię Sztuki w Częstochowie, Muzeum Częstochowskie, Ośrodek Promocji Kultury Gaude Mater w Częstochowie, Regionalne Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych w Częstochowie. Prowadzona z partnerami zewnętrznymi współpraca nie przyniosła dotychczas zmian opisu zakładanych efektów kształcenia. Obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym przedstawiciele i Władze ocenianego kierunku studiów podkreślali jednak szereg inicjatyw organizowanych dzięki ścisłej współpracy z instytucjami zewnętrznymi tj. organizację wystaw prac studenckich i nauczycieli akademickich, działania w zakresie realizacji praktyk studenckich, promocję twórczości studenckiej poprzez wdrożenia artystyczno-projektowych prac dyplomowych (w tym realizację studenckiego projektu graficznego logo Wydziału Sztuki Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie).

Głos studentów uwzględniany jest dzięki ich uczestnictwu w pracach WZJK i KZJK, a także poprzez gromadzenie studenckich propozycji zmian przekazywanych podczas ich bezpośrednich rozmów z nauczycielami akademickimi. Dotychczas studenci nie proponowali własnych pomysłów zmiany zakładanych efektów kształcenia, natomiast przedstawiali sugestie odnoszące się do konstrukcji programu studiów. Nauczyciele akademicy na bieżąco mogą zgłaszać do Dziekana Wydziału propozycje zmian służących doskonaleniu kształcenia. Efektem prowadzonych konsultacji jest wprowadzenie dualnego sposobu realizacji zajęć dydaktycznych z *Rzeźby* (np. studium głowy lub popiersia) czy *Malarstwa* (np. malarstwo klasyczne lub twórcze) zapewniającego dostosowanie do zainteresowań artystycznych studentów. Wśród modyfikacji wprowadzonych dzięki inspiracji nauczycieli akademickich można wskazać włączenie do programu studiów przedmiotu *Warsztaty mistrzowskie* (prowadzone m.in. przez specjalistę w technice sitodruku z Wydziału Sztuki Uniwersytetu Ostrawskiego), czy też autorskiej koncepcji zajęć dydaktycznych *Podstawy identyfikacji wizualnej*. Nauczyciele akademicy dbają, aby program studiów był uzupełniany procesem współtworzenia wystaw oraz projektów artystycznych, w ramach których studenci współpracują z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz doświadczonymi artystami (np. w Centrum Promocji Młodych w Częstochowie, Miejskim Domu Kultury w Radomsku, Bibliotece Publicznej w Radomsku). Możliwość współtworzenia i organizacji wystaw wyposaża studentów w umiejętności niezbędne do poruszania się w świecie sztuki.

Monitorowanie realizacji programu kształcenia na ocenianym kierunku studiów opiera się na bezpośredniej współpracy studentów i nauczycieli akademickich, którzy na bieżąco śledzą postępy studentów dokonując korekt realizowanych przez nich prac. Podstawową formą weryfikacji osiągniętych efektów pracy studentów, będącą wynikiem tradycji kształcenia artystycznego, są przeglądy przeprowadzane w obecności prowadzącego i studentów realizujących prace w danej pracowni. Pozwalają one na pogłębioną analizę osiągniętych przez studentów efektów kształcenia, której towarzyszy dyskusja pomiędzy wszystkimi uczestnikami

przeglądu. Taki sposób oceny osiągniętych przez studentów zakładanych efektów kształcenia zapewnia obiektywizm i transparentność prowadzonych działań. Ponadto pozwala na włączenie w ich przebieg partnerów zewnętrznych uczestniczących w dostępnych publicznie wystawach studentów. Oddającym specyfikę prowadzonego kształcenia elementem zagwarantowania przez system wysokiej jakości kształcenia jest wieloletnia tradycja prowadzenia otwartej obrony dyplomu.

Źródłem informacji pozwalającym na modyfikację realizowanego programu studiów są dane uzyskiwane dzięki kontaktom z absolwentami kierunku. Zgłaszane przez nich uwagi pozwalają na dostosowanie realizowanych ścieżek kształcenia do formułowanych przez absolwentów wymagań rynku pracy i nabycie przez kolejne roczniki studentów umiejętności, których brakowało wcześniej studiującym osobom. Efektem prowadzonych rozmów jest możliwość poszerzenia przez studentów kształcenia z zakresu grafiki projektowej, która wyposaża studentów w kompetencje pozwalające na posługiwanie się nowoczesnymi narzędziami projektowania stosowanymi w agencjach reklamowych, czy przedsiębiorstwach drukarskich i poligraficznych, a przez to lepsze dostosowanie do wymagań rynku pracy w niniejszym zakresie.

Odnosnie do okresowego przeglądu programu kształcenia, a także oceny osiągniętych przez studentów zakładanych efektów kształcenia, wszyscy nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia dydaktyczne cyklicznie (co semestr) przygotowują sprawozdanie weryfikacyjne dotyczące realizacji efektów kształcenia. Na ich podstawie kierownik Katedry Grafiki opracowuje sprawozdanie zbiorcze dotyczące analizy prawidłowości przebiegu weryfikacji efektów kształcenia, którego wyniki poddawane są pod obrady KZJK. Do wykorzystywanych źródeł danych należą realizowane programy kształcenia, plany studiów, dokumentacja z procesu weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia (protokoły przyznanych ocen, opinie nauczycieli akademickich w zakresie postępu studentów), dokumenty potwierdzające osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, w tym: prace studentów, publikacje w formie katalogów, folderów, plakatów, dokumentacje fotograficzne, prezentacje, a także wyniki przeprowadzanego wśród studentów badania ankietowego.

Podobnie jak przy projektowaniu efektów kształcenia, w bieżącym monitorowaniu, okresowym przeglądzie programu kształcenia oraz w ocenie osiągniętych przez studentów efektów kształcenia uczestniczą interesariusze wewnętrzni (w tym studenci i nauczyciele akademicki) i zewnętrzni (przedstawiciele współpracujących z Uczelnią instytucji kultury). Wyniki ankiet ewaluacyjnych dotyczących zajęć dydaktycznych podlegają opracowaniu WZJK, który co semestr przygotowuje ich zbiorcze opracowanie. W następstwie analizy pozyskiwanych od studentów danych, a także obserwacji dokonanych w zakresie realizowanego procesu kształcenia zdecydowano o wprowadzeniu do programu studiów przedmiotu *Metody uczenia się i studiowania*. Jest on szczególnie pomocny dla studentów pierwszego roku, wspierając ich w odnalezieniu się w nowym środowisku akademickim i osiągnięciu lepszych efektów kształcenia.

Pozyskane wyniki monitorowania, corocznego przeglądu programu kształcenia oraz oceny osiągniętych przez studentów efektów kształcenia wykorzystuje się jako podstawę doskonalenia programu studiów. Służy temu opracowywanie przez KZJK okresowych sprawozdań opisujących zadania na rzecz doskonalenia jakości kształcenia, wyniki prowadzonych w związku z tym działań oraz ocenę zastosowanych rozwiązań. Przykładem dowodzącym skuteczności działań projakościowych, a także będącym efektem prowadzonych konsultacji środowiskowych osób zaangażowanych w proces kształcenia jest wprowadzenie szerszej – dwuwariantowej oferty w obrębie przedmiotów do wyboru, co wzbogaca proponowaną studentom ofertę dydaktyczną kierunku *Grafika* (realizacja zajęć z modułu kształcenia ogólnoartystycznego m.in. historia sztuki, historia grafiki oraz modułu kształcenia w ramach sztuk pięknych m.in. rysunek, fotografia).

Informacje dotyczące procesu kształcenia realizowanego na ocenianym kierunku studiów udostępniane są dla różnych grup interesariuszy na stronie internetowej Uczelni, Wydziału, Instytutu oraz na tablicach i w gablotach informacyjnych ulokowanych w siedzibie Uczelni i Wydziału. Ponadto szczegółowe informacje dotyczące treści zajęć dydaktycznych udzielane są przez nauczycieli akademickich w ramach prowadzonych przez nich zajęć dydaktycznych oraz pracowników dziekanatu, których kompetencje i chęć udzielania pomocy są bardzo dobrze oceniane przez studentów oraz pracowników Wydziału. WZJK oraz KZJK we współpracy z pracownikami administracyjnymi i technicznymi dokonują aktualizacji treści zamieszczanych na ogólnodostępnych platformach informacyjnych oraz portalach społecznościowych (strona www, Facebook Katedry Grafiki, afisze). Pod uwagę brane są wówczas potrzeby odbiorców poszczególnych informacji, w tym kandydatów na studia, studentów, nauczycieli akademickich, partnerów współpracujących z Wydziałem przy realizacji wystaw i przedsięwzięć naukowych oraz kulturalnych.

Dokonana przez Zespół Oceniający PKA analiza aktualności, kompleksowości oraz zrozumiałości informacji o programie kształcenia i realizacji procesu kształcenia potwierdziła skuteczność działań podejmowanych w ramach systemu zapewniania jakości kształcenia na rzecz publicznego dostępu do informacji. Skierowana do różnych grup interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych oferta informacyjna Wydziału jest bogata i zróżnicowana pod względem treści obejmujących m.in. dokumenty normujące realizowany proces kształcenia, czy dane dotyczące inicjatyw artystycznych i naukowych podejmowanych przez pracowników i studentów ocenianego kierunku studiów. Poprawy w tym względzie wymaga jednak monitorowanie poprawności wyświetlania danych, bowiem podczas zapoznawania się z umieszczonymi na stronie internetowej materiałami członkowie Zespołu Oceniającego stwierdzili, iż niektóre spośród linków prowadzących do dalszych informacji nie działały poprawnie (dokumenty do pobrania w formacie pdf np. Instytut Sztuk Pięknych/Jakość kształcenia/Efekty kształcenia na kierunku *Grafika*, Instytut Sztuk Pięknych/Strefa studenta/Pliki do pobrania/ Instrukcja dyplomowania). Możliwe działania doskonalące, potwierdzone również przez obecnych na spotkaniach z Zespołem Oceniającym PKA przedstawicieli kierunku, mogłyby również zostać podjęte w zakresie poprawy intuicyjności i atrakcyjności sposobu prezentacji danych zamieszczonych na stronie internetowej Wydziału. Władze Uczelni w czasie poprzedzającym wizytację wdrożyły nowy projekt strony internetowej Uczelni i zgodnie z deklaracjami sformułowanymi podczas rozmów z Zespołem Oceniającym planowane jest kontynuowanie działań w tym zakresie również w odniesieniu do stron jednostek organizacyjnych Uczelni, w tym Wydziału Sztuki. Realizacja przedstawionych w rozmowach z ekspertami PKA planów dotyczących sposobu systematyzacji danych (podział na informacje prezentowane na poziomie strony internetowej Wydziału, Instytutu i Katedr) pozwoli na udoskonalenie dostępnych dla poszczególnych grup interesariuszy informacji o jakości realizowanego procesu kształcenia.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wydział Sztuki Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie prowadzący oceniany kierunek studiów *Grafika* określił, wdrożył i realizuje systemowe działania służące projektowaniu i zatwierdzaniu programów kształcenia. W ramach przyjętych procedur prowadzi również systematyczne monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia z uwzględnieniem uwag zgłaszanych przez poszczególnych interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych kierunku. Prowadzone w ramach działania systemu analizy posłużyły wdrożeniu wyżej wymienionych projakościowych zmian, w tym wprowadzeniu nowych, autorskich zajęć dydaktycznych, których treści i sposób realizacji wyposażają studentów w niezbędne

i atrakcyjne na rynku pracy umiejętności. Do mocnych stron systemu zapewniania jakości kształcenia należy, co potwierdziły przeprowadzone w toku wizytacji spotkania, dbałość Władz Wydziału o budowanie więzi ze studentami pozwalającej na zachowanie bieżącej wymiany informacji, intensywne działania mające na celu popularyzację twórczości studentów w celu przygotowania ich do wejścia na rynek pracy, a także nieustanne poszukiwanie rozwiązań pozwalających na zachowanie wysokiego poziomu jakości kształcenia przy jednoczesnej konieczności dostosowania realizowanego procesu kształcenia do ograniczeń wynikających z dostępności pracowni. Słabością ocenianego systemu zapewnienia jakości kształcenia okazały się nieliczne uchybienia w zakresie publicznego dostępu do informacji.

Dobre praktyki

Weryfikacja osiągniętych przez studentów zakładanych efektów kształcenia prowadzona przy znaczącym udziale interesariuszy zewnętrznych (otwarta obrona pracy, wystawy prac studentów) oraz wewnętrznych (przeglądy pracowniane z udziałem nauczycieli akademickich i studentów).

Zalecenia

Kontynuowanie prac nad usystematyzowaniem i poprawą atrakcyjności treści dostępnych na stronie internetowej Wydziału.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

- 4.1.Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry
- 4.2.Obsada zajęć dydaktycznych
- 4.3.Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kierunek *Grafika* przypisano do obszaru sztuka, dziedziny sztuk plastycznych i dyscypliny sztuki piękne. W roku akademickim 2017/2018 nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku *Grafika* o profilu ogólnoakademickim stanowią **24** osobowy zespół (1 profesor, 9 doktorów habilitowanych, 6 doktorów, 8 magistrów). Z powyższej liczby **19** nauczycieli akademickich posiada dorobek artystyczny i prowadzi badania naukowe w obszarze sztuki, dziedzinie sztuk plastycznych, dyscyplinie sztuki piękne, **3** nauczycieli w obszarze nauk humanistycznych, dziedzinie nauk humanistycznych, dyscyplinie naukowej historia sztuki, **1** nauczyciel w obszarze nauk społecznych, dziedzinie nauk społecznych, dyscyplinie naukowej psychologia oraz **1** nauczyciel w obszarze nauk społecznych, dziedzinie nauk społecznych, dyscyplinie naukowej pedagogika. Zajęcia ogólnouczelniane, wychowanie fizyczne oraz lektoraty z języków obcych prowadzą nauczyciele akademicy związani etatami z innymi Wydziałami Akademii im. Jana Długosza.

Jednostka zgłosiła do minimum kadrowego kierunku *Grafika*, dla studiów pierwszego i drugiego stopnia, **7** nauczycieli akademickich, w tym 1 osobę posiadającą tytuł profesora, 5 osób ze stopniem doktora habilitowanego i 1 osobę ze stopniem doktora sztuki. Proponowane przez jednostkę minimum kadrowego jest identyczne dla studiów pierwszego, jak i drugiego stopnia.

Dokument pt. *Obsada kadrowa kierunków studiów w roku akademickim 2017/2018* wygenerowany z systemu POL-on dnia 30 października 2017 roku wymienia siedmiu nauczycieli akademickich z aktywnymi minimami dla studiów pierwszego stopnia i siedmiu dla studiów drugiego stopnia. Wymieniony dokument potwierdza, że nazwiska nauczycieli

akademickich w nim wykazanych są tożsame z zaproponowanymi przez Jednostkę w Raporcie samooceny.

Zespół Oceniający PKA zaliczył do minimum kadrowego studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku *Grafika* wszystkich nauczycieli akademickich wskazanych przez jednostkę tzn. **7 nauczycieli akademickich dla studiów pierwszego stopnia** (1 profesora, 5 doktorów habilitowanych, 1 doktora) i **7 nauczycieli dla studiów drugiego stopnia** (1 profesora, 5 doktorów habilitowanych, 1 doktora).

Zespół Oceniający PKA uznał, że na ocenianym kierunku *Grafika* warunki minimum kadrowego zostały spełnione na stacjonarnych studiach pierwszego i drugiego stopnia.

Wszyscy zaliczeni do minimum kadrowego nauczyciele akademicy posiadają dorobek artystyczny w obszarze sztuki, dziedzinie sztuk plastycznych i dyscyplinie sztuki piękne.

Analiza obciążeń dydaktycznych potwierdza, że samodzielni nauczyciele dydaktyczni prowadzą minimum 30 godzin zajęć, a doktorzy minimum 60 godzin.

Zespół Oceniający PKA uznał, że nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe spełniają warunek zawarty w § 10 ust. 2 *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia* (Dz. U. z 2016 r., Poz. 1596) związany z prowadzeniem wymaganej liczby godzin dydaktycznych.

Na wizytowanym kierunku *Grafika* na studiach pierwszego stopnia studiuje **64** studentów, na studiach drugiego stopnia **41** studentów.

Proporcja liczby nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego na kierunku *Grafika* do liczby studentów studiów pierwszego stopnia wynosi **1:9,14**; odpowiednio proporcja na studiach drugiego stopnia wynosi **1:5,86**. Dane te potwierdzają, że kierunek *Grafika* spełnia warunek związany z proporcją liczby nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego do liczby studentów pierwszego i drugiego stopnia określony w § 14 pkt. 3 *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia* (Dz. U. z 2016 r., Poz. 1596). Wykazane przez jednostkę proporcje są większe od wymaganej w obszarze sztuki tzn. 1:25, co zapewnia studentom zindywidualizowany kontakt z nauczycielami akademickimi.

Nauczyciele akademicy w tym również osoby spoza minimum kadrowego prowadzący zajęcia na kierunku *Grafika*, posiadają dorobek naukowy lub artystyczny zgodny z efektami i treściami kształcenia określonymi dla tego kierunku.

Do Raportu Samooceny dołączono Załącznik nr 4. pt. *Charakterystyka kadry*, który potwierdza, że dorobek artystyczny i naukowy nauczycieli akademickich jest spójny z programami pracowni artystycznych oraz z zadaniami i tematami badawczymi opisanymi w kartach przedmiotów. Zespół Oceniający PKA uznał, że obsada zajęć dydaktycznych jest prawidłowa a dorobek naukowy/artystyczny i kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w ramach poszczególnych modułów zajęć są zgodne z efektami kształcenia, treściami tych modułów, oraz dyscyplinami naukowymi/artystycznymi, z którymi są powiązane.

W ramach hospitacji przeprowadzonych w trakcie wizytacji, Zespół Oceniający PKA zapoznał się z poziomem i merytoryczną jakością zajęć prowadzonych na kierunku *Grafika* i stwierdził, że doświadczenie dydaktyczne nauczycieli akademickich zapewnia zgodny z zakładanymi efektami kształcenia poziom prac studenckich, etapowych i dyplomowych.

Nauczyciele akademicki zatrudnieni na kierunku *Grafika* podlegają okresowej ocenie pracy w zakresie działalności dydaktycznej, osiągnięć artystycznych, prowadzonych badań i działalności organizacyjnej. Kadra oceniana jest także na podstawie opinii bezpośredniego przełożonego oraz studentów i doktorantów w zakresie wypełniania obowiązków dydaktycznych. Ewaluację przeprowadza siedmioosobowa Wydziałowa Komisja Oceniająca, wybrana na kadencję 2016-2020. Procedura została określona w *Regulaminie oceny nauczycieli akademickich zatrudnionych w Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie* i przyjęta Uchwałą Nr 18/2017 Senatu Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie dnia 11 stycznia 2017 roku. Jednym z głównych elementów oceny pracownika jest kierowanie lub współkierowanie przez niego projektem badawczym, pozyskanie środków finansowych na realizację projektów międzynarodowych lub krajowych, aktywność artystyczna, działalność dydaktyczna oraz organizacyjna na rzecz upowszechniania i popularyzacji nauki, sztuki.

Polityka kadrowa na kierunku *Grafika* prowadzona jest według wypracowanych przez uczelnię procedur i zakłada ona dobór kadry na podstawie ogłaszanych konkursów.

Nauczyciele akademicki motywowani są do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych poprzez:

- dofinansowanie projektów badawczych, na zasadzie otwartego naboru konkursowego;
- wspieranie w pozyskaniu środków na badania dla młodych naukowców;
- możliwość korzystania z programu stypendiów zagranicznych ERASMUS+;
- współpracę z interesariuszami zewnętrznymi w kraju i za granicą;
- przyznanie nagród Rektora za osiągnięcia dydaktyczne;
- udzielenie urlopu naukowego;

Zespół Oceniający PKA uznał, że prowadzona polityka kadrowa zapewnia prawidłowy dobór kadry dydaktycznej prowadzącej proces kształcenia i motywuje ją do wszechstronnego doskonalenia swoich kompetencji. W procesie oceny jakości kadry wykorzystywane są wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, jako podstawy doskonalenia kadry oraz prowadzanej polityki kadrowej.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Zespół Oceniający PKA stwierdził, że kierunek *Grafika* spełnia wymogi *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia* (Dz. U. z 2016 r., Poz. 1596) dotyczące minimum kadrowego pod względem liczby przypisanych do minimum kadrowego nauczycieli akademickich, struktury ich kwalifikacji, dorobku zapewniającego realizację programu, reprezentowanego obszaru wiedzy, dziedziny i dyscypliny naukowej/artystycznej jak również proporcji osób prowadzących zajęcia do liczby studentów, zarówno na studiach pierwszego jak i drugiego stopnia.

Zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku są obsadzone przez nauczycieli akademickich, których dorobek naukowy/artystyczny i kompetencje dydaktyczne są zgodne z efektami kształcenia, treściami modułów, oraz dyscyplinami naukowymi/artystycznymi, z którymi są powiązane.

Zespół Oceniający PKA uznał, że procedury i kryteria doboru nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne, oparte o system konkursowy, nie budzą zastrzeżeń. Dorobek naukowy i artystyczny nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku

zapewnia realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia sztuki, dziedzinie sztuk plastycznych i dyscyplinie sztuki piękne, do której przyporządkowane zostały kierunkowe efekty kształcenia.

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Kadra współpracuje z instytucjami kultury, aktywizując środowiska lokalne, wspiera promocję grafiki jako ważnego czynnika kulturotwórczego. Do działań tych należy współpraca: z bibliotekami (m.in. z Galerią Biblioteki Głównej AJD, z Biblioteką w Radomsku) poprzez tematyczne wystawy grafiki studentów i pedagogów; z ośrodkami kultury (m.in. Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater” w Częstochowie, Galeria RTZSP „Konduktorownia” w Częstochowie, Miejska Galeria Sztuki w Częstochowie, Muzeum Częstochowskie, MDK w Radomsku), poprzez wystawy, otwarte obrony dyplomów, udział w jury i komisjach konkursowych. Jednym z efektów tych przedsięwzięć jest pozyskanie interesariuszy zewnętrznych, którzy wspierają kadrę w dostosowywaniu kierunku Grafika do oczekiwań rynku pracy i sztuki. Współpraca z Urzędem Miasta Częstochowy, z lokalnymi i krajowymi instytucjami, zaowocowała aktywnym uczestnictwem studentów i pedagogów w inicjowaniu, kreowaniu i organizacji wielu różnych działań o charakterze artystyczno-edukacyjnym. Należą do nich: cykliczne plenery graficzne i wystawy poplenerowe w Szczawnicy-Jaworkach; międzyuczelniany plener, wystawa i warsztaty graficzne w ramach częstochowskiego programu miejskiego „Aleje-tu się dzieje”; udział studentów i pedagogów w interdyscyplinarnych plenerach organizowanych przez ISD Huta Częstochowa; wystawy prezentujące dorobek pracowni grafiki warsztatowej i użytkowej (Tarnowskie Góry, Częstochowa, Radomsko); współorganizacja i realizacja 3 miesięcznego cyklu warsztatów dla osób niewidomych „Na ośle – sztuka niewidomych dla widzących i odwrotnie”.

W tym obszarze strategicznym, konieczne wydaje się podkreślenie i wykorzystanie specyfiki działalności artystycznej, poprzez jak najszerszą współpracę z krajowymi i lokalnymi instytucjami kultury i sztuki, instytucjami samorządowymi oraz związkami (stowarzyszeniami), w działaniach o zbieżnych z kierunkami aktywności artystycznej i badań, realizowanej w Katedrze Grafiki na Wydziale Sztuki. Katedra Grafiki uczestniczy w takich działaniach poprzez inicjowanie, organizację, współorganizację oraz czynny udział zbiorowy i indywidualny w wydarzeniach artystycznych o charakterze międzynarodowym, krajowym i środowiskowym.

Współpraca Kierunku Grafika w sferze naukowo-artystycznej i dydaktycznej z ośrodkami w Częstochowie, w regionie i w kraju, w latach 2012-2017.

Przykładami współpracy ocenianej jednostki z interesariuszami zewnętrznymi mogą być m.in.: - współpraca z Urzędem Miasta Częstochowa w ramach projektu „Aleje tu się dzieje”: „Adresownik” - plener graficzny (uczestnikami pleneru byli studenci kierunku Grafika z AJD w Częstochowie, Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego w Radomiu), opieka merytoryczna, opracowanie programu (min. wykłady w Ośrodku Dokumentacji Dziejów Częstochowy, spotkanie z historykiem, kuratorskie zwiedzanie wystawy problemowej w MGS, zwiedzanie miasta), organizacja pleneru przy wsparciu finansowym miasta, lipiec 2014. Podsumowaniem pleneru była następnie wystawa powstałych prac w Muzeum Częstochowskim.

- **współpraca z Miejską Galerią Sztuki w Częstochowie** w postaci organizacji, prowadzenia warsztatów i akcji plastycznych przez studentów oraz zapewnienie opieki merytorycznej ze strony kadry. Przykładem są działania podejmowane w ramach miejskiego programu „Aleje, tu się dzieje...” – są to warsztaty graficzne dla dzieci i młodzieży oraz prezentacje studenckie „Sztuka dla każdego”, „Pracownia graficzna na Bieganie”, 2013; czy też „Sztuka w działaniu” w ramach akcji „Pomaluj mi świat. Sztuka dla każdego”, 2014, 2017. W działania te zaangażowani są pracownicy katedry i studenci kierunku Grafika.

- **współpraca z Filharmonią Częstochowską im. Bronisława Hubermana.** Sale koncertowe i halle wystawiennicze w budynku filharmonii są miejscem spotkań, upowszechniania wiedzy i sztuki, różnych dziedzin akademickiej aktywności. Na podkreślenie zasługuje piąta edycja rokrocznych, akademickich „Koncertów kameralnych”, organizowanych przez Instytut Muzyki i Instytut Sztuk Pięknych Wydziału Sztuki we współpracy z Filharmonią. Comiesięcznym koncertom towarzyszy wykład naukowy (różne obszary wiedzy) oraz indywidualna prezentacja plastyczna. Wszyscy pracownicy Katedry, poczynając od 2013 r. byli współtwórcami takich interdyscyplinarnych wydarzeń.

- Zbiorowe wystawy dzieł pracowników Instytutu Sztuk Pięknych tradycyjnie są prezentowane w grudniu, podczas uroczystego koncertu w filharmonii i obchodów Święta uczelni.

- Wybrane prace studenckie lub wystawy problemowe także są eksponowane publiczności filharmonii, kształtując wrażliwość odbiorcy i edukując go do wielostronnego odbioru sztuki.

- Przykładem promocji różnych form arteterapii może być wystawa „Na oślepie”, złożona z dotykowych grafik, powstałych podczas warsztatów z osobami ze Stowarzyszenia Osób Niewidomych i Niedowidzących, przeprowadzonymi w Katedrze Grafiki (2014).

Opisane tu rodzaje aktywności wystawienniczej, pomimo braku profesjonalnej przestrzeni ekspozycyjnej w budynku filharmonii, mają zalety – jest nimi edukacja społeczeństwa w zakresie poznawczym, pogłębiająca kompetencje melomanów i rozbudzająca potrzebę obecności sztuk pięknych w życiu człowieka.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

W opinii ZO PKA współpraca kierunku *Grafika* z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia zasługuje na realizację jest właściwie i z uwzględnieniem wpływu otoczenia zarówno społeczno-gospodarczego, jak i artystyczno-badawczego. Długa lista instytucji i ich ranga ma bezpośrednie przełożenie na sukcesy studentów i absolwentów kierunku i ich udział w projektach krajowych i zagranicznych.

Dobre praktyki

Do dobrych praktyk należy zaliczyć współpracę ze Stowarzyszeniem Międzynarodowe Triennale Grafiki w Krakowie, gdzie corocznie na platformie SMTG prezentowane są najlepsze dyplomy graficzne, pod nazwą: „*Najlepszy dyplom, grafika. Uczeń i jego promotor*”

Zalecenia

brak

Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Na wizytowanym kierunku *Grafika* studenci nie mają możliwości uczenia się w językach obcych gdyż nie są prowadzone obowiązkowe zajęcia i wykłady w językach obcych. Jedyną

formą podnoszenia kwalifikacji językowych są lektoraty w liczbie 120 godzin dla studentów pierwszego stopnia i 60 godzin dla studentów drugiego stopnia.

Zespół Oceniający zauważył, że jednostka nie stworzyła studentom polskim i studentom przyjeżdżającym możliwości uczenia się w językach obcych. Program kształcenia dla obu poziomów studiów nie posiada oferty kształcenia w językach obcych, nie są też prowadzone zajęcia przez nauczycieli akademickich z zagranicy.

Pracownicy naukowo dydaktyczni kierunku *Grafika* w ramach programu Erasmus+ współpracują głównie z Ostrawskim Uniwersytetem w Czechach. W ciągu ostatnich czterech lat nauczyciele akademicy kierunku *Grafika* odbyli 11 wyjazdów studyjnych do wymienionej uczelni. W latach 2014-2017 na wizytowany kierunek w ramach wymiany przyjechało dwóch pedagogów (jeden z Ostrawskiego Uniwersytetu w Czechach i jeden z Universität Koblenz-Landau w Niemczech).

W roku akademicki 2017/2018 przyjechało studiować na kierunku *Grafika* 6 studentów z Narodowego Uniwersytetu Pedagogicznego im. Włodzimierza Hnatiuki w Tarnopolu oraz 2 studentów z Moskiewskiego Uniwersytetu Pedagogicznego. Należy podkreślić, że jest to pierwsza grupa studentów, która przyjechała w ramach wymiany bilateralnej. W ramach programu Erasmus+ nie przyjechał dotychczas żaden student.

W aktualnym roku akademickim 2017/2018 pod opieką pedagogów wyjechała pierwsza grupa 5 studentów wizytowanego kierunku do Ostrawskiego Uniwersytetu w Czechach.

Zespół Oceniający PKA stwierdził, że pomimo podpisania przez Akademię współpracy z 8 ośrodkami zagranicznymi, wymiana międzynarodowa z ośrodkami sztuki i uczelniami zagranicznymi jest bardzo skromna.

Kadra kierunku *Grafika* brała udział w następujących międzynarodowych projektach i sympozjach, których realizacja odbyła się na terenie Polski:

- ISSO 2013-2016 International Serigraphy Symposium Ostrava, Wystawa w ramach ISSO, S jak Serigrafia, ASP Katowice;
- „*Slōnski Kafka*”, międzynarodowy projekt artystyczny pt. *Topografia /Topos/ Wolności*”, Galeria Szyb Wilson w Katowicach;
- „*Ślady Czarne Kota Dwa*”, międzynarodowy projekt artystyczny, wystawa w ramach projektu, Muzeum Produkcji Zapalek, Częstochowa, 2017,
- „*Kafka – Przelamywanie granic*”, międzynarodowy projekt artystyczny, Kraków 2017, Galeria Zamek w Reszlu,
- Międzynarodowe warsztaty mappingu, Browar Obywatelski, Tychy, 2017

W ramach współpracy międzynarodowej dwa projekty zrealizowano poza krajem:

- „*Warsztaty mistrzowskie – serigrafia*” prowadzący: dr hab. Marek Sibinski, Wydział Sztuki Uniwersytetu Ostrawskiego w Ostrawie Czechy.
- „*Dramat Wolności*” międzynarodowy projekt artystyczny, Dul Hlubina, Ostrawa, Czechy;

W związku z powyższym Zespół Oceniający PKA uznał, że wpływ wymiany międzynarodowej na umiędzynarodowienie kształcenia, jak również na działalność naukową kadry dydaktycznej i studentów jest niewielki.

Należy jednak zauważyć, że pomimo dotychczasowej skromnej aktywności na polu wymiany z zagranicznymi ośrodkami artystycznymi i naukowymi kadra dydaktyczna kierunku *Grafika* podejmuje działania mające na celu nawiązanie szerszej współpracy międzynarodowej.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

W programie kształcenia dla kierunku malarstwo nie ma stałej oferty przedmiotów lub wykładów prowadzonych w językach obcych. Sytuacja ta nie sprzyja podnoszeniu kompetencji językowych oraz ogranicza wybór kierunku *Grafika* przez studentów przyjeżdżających w ramach wymiany Erasmus+.

Zespół Oceniający PKA stwierdził że, studenci w ograniczonym stopniu uczestniczą w procesie kształcenia proponowanym przez uczelnie zagraniczne i tym samym nie mają możliwości porównania poziomu uzyskanych efektów kształcenia, w tym osiągnięć artystycznych, ze swoimi rówieśnikami studiującymi w zagranicznych ośrodkach.

Zespół Oceniający PKA uznał, że kadra dydaktyczna kierunku *Grafika* poprzez udział we wspólnych przedsięwzięciach jest w kontakcie ze środowiskiem artystycznym w Czechach, co pozwala stwierdzić, że nauczyciele akademicy prowadzą badania naukowe o zasięgu międzynarodowym powiązane z realizowanym programem studiów.

Słabą stroną wizytowanego kierunku jest mała aktywność studentów *Grafiki* w ramach programu wymiany Erasmus+ oraz zawężenie współpracy kadry dydaktycznej tylko do jednego zagranicznego ośrodka akademickiego.

Zalecenia

Należy intensyfikować międzynarodową wymianę studentów kierunku *Grafika* a tym samym mobilizować studentów do studiowania w zagranicznych ośrodkach akademickich w ramach programu Erasmus+.

Zaleca się stworzenie studentom możliwości uczestniczenia w zajęciach, wykładach i warsztatach prowadzonych w języku obcym w celu poszerzenia ich kompetencji zawodowych.

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa

7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Obiekty związane z kształceniem na kierunku *Grafika* zlokalizowane są w centrum miasta i są własnością Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Zajęcia dla kierunku *Grafika* odbywają się głównie w budynku Instytutu Sztuk Pięknych przy ul. Dąbrowskiego 14 oraz w gmachu głównym Akademii im. Jana Długosza przy ul. Waszyngtona 4/8.

W skład infrastruktury mieszczącej się przy ul. Dąbrowskiego 14 wchodzi pracownia grafiki warsztatowej (druku płaskiego, wklęsłego i wypukłego), pracownia grafiki użytkowej 2D, pracownia komputerowa z siedmioma stanowiskami komputerowymi z odpowiednim oprogramowaniem (Pakiet Corel Draw 12, Pakiet Corel Draw X5, Adobe Photoshop 7.0, Adobe PageMaker 6.5, Adobe Flash MX, pakiet Adobe Creative Suite), pracownia związana z kształceniem ogólnoplastycznym (rzeźba, rysunek, fotografia, struktury wizualne, teoria sztuki), pokoje konsultacyjne i socjalne, i archiwum prac studenckich. Powierzchnia użytkowa obiektu przy ul. Dąbrowskiego 14 wynosi 1,995 m². Ze względu na przepisy BHP i oparty na

nich regulamin korzystania z pomieszczeń edukacyjnych, szczególnie pracowni grafiki warsztatowej, studenci mogą pracować tylko pod opieką pedagoga.

Zespół Oceniający PKA uznał, że rozmiar bazy dydaktycznej i naukowej służącej realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku, w tym w szczególności osiąganiu przez studentów przygotowania do prowadzenia badań, dostosowany jest do liczebności studentów i wszystkie pracownie wyposażone są w sprzęt pozwalający realizować program dydaktyczny i osiągnąć zakładane efekty kształcenia w dziedzinie sztuk plastycznych.

W Instytucie Sztuk Pięknych przy ul. Dąbrowskiego 14 działa także akademicka galeria sztuki pod nazwą „Galeria 113”, wyposażona w nagłośnienie i system ekspozycyjny. Galeria ze względu na sporą kubaturę oprócz działań ekspozycyjnych, przystosowana jest do organizowania wykładów i działań typu performatywnego. We wspomnianym budynku brakuje jednak szatni i indywidualnych szafek dla studentów, niezbędnych do przechowywania używanych podczas zajęć materiałów edukacyjnych. Ponadto Jednostka nie zapewnia studentom kierunku *Grafika* pomieszczenia socjalnego gdzie mogliby wspólnie spędzić wolny czas pomiędzy zajęciami, przejrzeć katalogi lub posilić się.

W budynku przy ul. Waszyngtona 4/8 znajdują się pracownie malarskie, dziekanat, Studium Nauki Języków, księgarnia i stołówka obsługująca studentów wszystkich kierunków. Budynek ten dostosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych. Natomiast budynek przy ul. Dąbrowskiego 14 gdzie odbywa się większość zajęć dla studentów kierunku *Grafika* nie jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. W związku z powyższym Zespół Oceniający PKA uznał, że infrastruktura dydaktyczna i naukowa znajdująca się w budynku przy ul. Dąbrowskiego 14, a służąca realizacji procesu kształcenia oraz prowadzeniu badań naukowych, jest niedostępna dla osób niepełnosprawnych.

We wszystkich budynkach, z których korzystają studenci kierunku *Grafika* dostępna jest bezprzewodowa sieć Wi-Fi oraz specjalne stanowiska z możliwością zalogowania się do systemu USOS w celu np. sprawdzenia poczty elektronicznej.

Biblioteka Główna Akademii im. Jana Długosza, obsługująca wszystkie jednostki jest zlokalizowana przy Alei Armii Krajowej 36a i w pełni skomputeryzowana, a katalog biblioteczny dostępny w Internecie. Biblioteka Główna Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie aktywnie współtworzy Śląską Bibliotekę Cyfrową poprzez digitalizację swoich zasobów, szczególnie dotyczących regionu częstochowskiego i Jasnej Góry (obecnie 471 dokumentów).

Utworzenie Biblioteki Cyfrowej Akademii im. Jana Długosza (4151 publikacji) pozwoliło na zbudowanie akademickiego repozytorium zasobów cyfrowych oraz uzyskanie dostępu do zasobów licencyjnych w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki: ELSEVIER, SPRINGER, WILEY-BLACKWELL, SCOPUS, WEB OF SCIENCE, EBSCO oraz czasopism Nature i Science. Biblioteka Główna gromadzi publikacje zgodnie z profilem wszystkich prowadzonych na uczelni kierunków studiów, obsługuje studentów i pracowników całej uczelni, a stan księgozbioru na dzień 24.04.2017 r. wynosił ogółem 352 262 woluminów. Materiały biblioteczne (książki, kserokopie), których nie ma na miejscu w Częstochowie są sprowadzane i udostępniane w czytelni. Dla zainteresowanych czytelników biblioteka oferuje szereg dodatkowych usług: ksero, skanowanie, wydruki komputerowe, termosklejanie dokumentów i nagrywanie na płyty CD/DVD.

Ponadto studenci kierunku *Grafika* mogą korzystać ze zbiorów w IBUK.PL, czytelni on-line podręczników akademickich i książek naukowych w języku polskim (156 książek).

W ramach Biblioteki Głównej funkcjonują trzy czytelnie i wypożyczalnie czasopism, także obcojęzycznych. Do dyspozycji studentów jest ponad 60 stanowisk pracy. W zbiorach specjalnych Biblioteki Głównej znajdują się także exlibrisy, drzeworyty, litografie, staloryty, miedzioryty, chromolitografie, fotografie itp.

Zespół Oceniający PKA uznał, że część księgozbioru zgromadzonego w Bibliotece Głównej jest przydatna w procesie kształcenia na kierunku *Grafika*.

Studenci kierunku *Grafika*, prowadzonego w ramach Wydziału Sztuki, korzystają także z biblioteki Wydziałowej przy ul. Dominika Zbierskiego 2. Wchodzi ona w skład systemu biblioteczno-informacyjnego Akademii im. Jana Długosza i znajduje się w nowo wybudowanym budynku, którego wyposażenie i kubatura odpowiadają współcześnie przyjętym standardom użytkowania tego typu obiektów. Organizacyjnie biblioteka podlega Dziekanowi Wydziału Sztuki, natomiast merytorycznie Dyrektorowi Biblioteki Głównej. Przestrzeń Biblioteki Wydziału Sztuki jest współdzielona z Wydziałem Filologiczno-Historycznym oraz kierunkiem edukacji artystycznej w zakresie sztuki muzycznej. W związku z powyższym biblioteka ta nie posiada w swoich zasobach dużego wyboru katalogów, czasopism i książek poświęconych sztukom plastycznym. Te, które się w niej znajdują zajmują, zaledwie kilka regałów. Według informacji podanej w Raporcie samooceny księgozbiór z zakresu grafiki obejmuje 87 pozycji.

Zespół Oceniający PKA zauważył, że rozproszenie księgozbioru dotyczącego sztuk plastycznych pomiędzy dwie oddalone od siebie biblioteki tzn. Bibliotekę Główną i Bibliotekę Wydziałową nie ułatwia studentom pozyskanie książek zalecanych w sylabusach.

Obie wspomniane biblioteki nie posiadają otwartego dostępu do książek i czasopism oraz samoobsługowej wrzutni książek. Natomiast infrastruktura związana z gromadzeniem zasobów bibliecznych, informacyjnych i edukacyjnych służących realizacji procesu kształcenia oraz prowadzeniu badań naukowych została dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Na uczelni funkcjonuje biuro Pełnomocnika Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnością, którego zadaniem jest zapewnienie równego dostępu do edukacji oraz form wsparcia studentom z niepełnosprawnością. Biuro jest odpowiedzialne za dostosowanie infrastruktury dydaktycznej i naukowej służącej realizacji procesu kształcenia oraz prowadzeniu badań naukowych do potrzeb osób niepełnosprawnych, w sposób zapewniający im pełne uczestnictwo w procesie kształcenia, a także za likwidację barier w dostępie do sal dydaktycznych i zaplecza sanitarnego. Niestety budynek przy ul. Dąbrowskiego 14, gdzie odbywają się prawie wszystkie zajęcia dla kierunku *Grafika*, ze względu na jego historyczny charakter nie został do tej poru przystosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową. Należy zauważyć, że dobudowanie zewnętrznej windy w tym historycznym budynku przyczyniłoby się do poszerzenia grona osób mogących skorzystać z oferty edukacyjnej w nim prowadzonej tzn. w zakresie grafiki, fotografii i kreacji przekazu wizualnego.

Zespół Oceniający PKA stwierdził, że uczelnia utworzyła samodzielne stanowisko ds. BHP i zatrudnia specjalistę, który odpowiada za bezpieczeństwo bazy dydaktycznej i naukowej pod względem obowiązujących przepisów BHP.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Infrastruktura kierunku *Grafika* to pracownie artystyczne, pracownie projektowe i sale wykładowe wyposażone w sprzęt niezbędny podczas artystycznej edukacji. Pomieszczenia są

dobrze doświetlone światłem dziennym, a ich powierzchnia dostosowana jest do liczby studentów uczestniczących w zajęciach. Według opinii Zespołu Oceniającego PKA jakość i wyposażenie infrastruktury dydaktycznej umożliwia studentom zdobycie umiejętności i kompetencji wymaganych w prowadzeniu badań naukowych. We wszystkich budynkach studenci mają dostęp do bezprzewodowej sieci Wi-Fi oraz specjalnych punktów do obsługi Internetu.

Budynek, w którym odbywa się większość zajęć na wizytowanym kierunku usytuowany przy ul. Dąbrowskiego 14 nie posiada udogodnień pozwalających studentom niepełnosprawnym na pełne uczestnictwo w zajęciach i realizowanie własnych badań artystycznych.

Studenci kierunku *Grafika* korzystają z zasobów Biblioteki Głównej i Biblioteki Wydziałowej znajdujących się w budynkach uczelni znacznie oddalonych od głównej siedziby wizytowanego kierunku. Księgozbiór poświęcony sztukom plastycznym rozdzielony jest pomiędzy obie biblioteki co utrudnia studentom pozyskanie zalecanej literatury.

Słabą stroną funkcjonujących bibliotek jest brak wolnego dostępu do zasobów bibliotecznych. Otwarty dostęp do książek i czasopism umożliwia studentom nieskrępowane zapoznanie się z księgozbiorem oferowanym przez bibliotekę a także sprzyja pogłębianiu wiedzy i spędzaniu w bibliotece wolnego czasu pomiędzy zajęciami. W bibliotekach brakuje także samoobsługowej wrzutni książek, która umożliwiłaby studentom zwrot wypożyczonych egzemplarzy o dowolnej porze dnia. Wspomniane wyposażenie jest praktycznym rozwiązaniem, szczególnie w sytuacji gdy budynki bibliotek są oddalone od budynków, w których studenci mają zajęcia.

Zespół Oceniający PKA uznał, że obecna infrastruktura biblioteczna nie sprzyja osiągnięciu przez studentów zakładanych dla ocenianego kierunku efektów kształcenia, w tym w szczególności efektów w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, a także prowadzenia badań w dziedzinach związanym z tym kierunkiem w oparciu o dostępne zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne. Ponadto Biblioteka Wydziałowa posiada bardzo skromny księgozbiór dotyczący sztuk plastycznych. Literatura zalecana w sylabusach dostępna jest w bibliotekach w odpowiedniej liczbie egzemplarzy, lecz z powodu oddalenia budynków i dodatkowo rozproszenia księgozbioru dotyczącego sztuk plastycznych pomiędzy dwie biblioteki tzn. Bibliotekę Główną i Bibliotekę Wydziałową pozyskanie książek zalecanych w sylabusach jest utrudnione.

Budynki, w których zgromadzone są zasoby biblioteczne, informacyjne i edukacyjne służące realizacji procesu kształcenia oraz prowadzeniu badań naukowych zostały przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Zalecenia

Zaleca się przystosowanie budynku Instytutu Sztuk Pięknych przy ul. Dąbrowskiego 14 do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową.

Należy rozważyć scalenie w jednym miejscu księgozbioru dotyczącego sztuk plastycznych, dotychczas gromadzonego się w dwóch oddalonych od siebie budynkach tzn. w Bibliotece Głównej i Bibliotece Wydziałowej.

Należy uaktualnić i zwiększyć liczbę pozycji księgozbioru z zakresu grafiki znajdującego się w Bibliotece Wydziałowej.

Z uwagi na fakt, iż biblioteki oddalone są od budynków, w których mają zajęcia studenci kierunku *Grafika* warto rozważyć możliwość wyposażenia istniejących bibliotek w samoobsługowe wrzutnie książek, które umożliwią oddawanie wypożyczonych woluminów o dowolnej porze dnia.

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Na wizytowanym kierunku Jednostka zapewnia wsparcie dydaktyczne studentom. Studenci są na bieżąco motywowani do wszechstronnego rozwoju dzięki indywidualnemu kontaktowi z prowadzącymi zajęcia. W ramach zajęć studenci mają możliwość uczestnictwa w warsztatach organizowanych na wizytowanym kierunku przez profesorów zagranicznych. W opinii studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA możliwość wzięcia udziału w warsztatach z profesorami wizytującymi poszerza ich zainteresowania i motywuje do dalszej pracy. Nauczyciele akademicki pomagają studentom wchodzić na rynek sztuki i organizować pierwsze indywidualne wystawy. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wskazali, że mają możliwość uczestnictwa w zajęciach pracowni dyplomowych w celu zapoznania się z ofertą danej pracowni przed dokonaniem wyboru przez studenta, dzięki czemu dokonują świadomego wyboru. Na wizytowanym kierunku działa Koło Naukowe Studentów Grafiki „KROPKA”[—]. Jednostka wspiera wydziałowy Samorząd Studencki, który opiniuje plany studiów oraz wyraża opinie dotyczące harmonogramu zajęć dydaktycznych. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wyrazili pozytywną opinię o funkcjonowaniu dziekanatu. Raz do roku dokonują oceny pracy dziekanatu, w wyniku której m.in. oceniają godziny otwarcia dziekanatu, zadowolenie z obsługi studentów oraz rzetelności i skuteczności załatwienia spraw w dziekanacie. Godziny pracy dziekanatu oraz biblioteki dostosowane są do potrzeb studentów.

Studenci mogą korzystać także z kiosków z Internetem, za których pośrednictwem mogą sprawdzić pocztę elektroniczną oraz zalogować się do systemu USOS. Studenci niepełnosprawni mają możliwość skorzystania z indywidualnej organizacji studiów. Ponadto wybitnie uzdolnieni studenci mogą odbywać studia według indywidualnego programu studiów i planu studiów. Studenci mogą ubiegać się o stypendia wymienione w art. 173 ust. 1 Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym. W opinii studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA kryteria oceny i weryfikacji efektów kształcenia są przejrzyste i stanowią dla nich motywację do osiągnięcia lepszych efektów. Ponadto studenci wskazali, że dzięki dużemu zróżnicowaniu wieku osób studiujących na wizytowanym kierunku zdobywają oni różnego rodzaju nowe doświadczenia. Na wizytowanym kierunku studenci w ramach przedmiotu swobodnego wyboru mogą wybrać przedmioty z innych kierunków studiów, co w opinii studentów uczestniczących w spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA poszerza ich zainteresowania oraz pozwala pogłębić wiedzę z wybranej dziedziny. Studenci wybierają często przedmioty ściśle w celu poszerzenia swojej wiedzy oraz wykorzystania umiejętności zdobytych w pracach plastycznych. Studenci kierunku *Grafika* mogą korzystać z usług biura karier, które organizuje targi pracy oraz w miarę możliwości wysyła oferty skierowane do nich. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA zwrócili również uwagę na dużą pomoc nauczycieli akademickich w wprowadzeniu ich na rynek sztuki.

Osoby obecne na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wskazali, że najważniejsze informacje o formach opieki i wsparcia uzyskują za pośrednictwem poczty elektronicznej, strony internetowej Wydziału i Instytutu, logując się do systemu USOS oraz za pośrednictwem

dziekanatu. Na stronie internetowej Wydziału, Instytutu oraz Uczelni zainteresowani studenci mogą znaleźć informacje o formach opieki i wsparcia. Natomiast po zalogowaniu się do systemu USOS studenci mogą uzyskać niezbędne informacje dotyczące planów studiów, harmonogramu zajęć, przeprowadzanej oceny nauczyciela akademickiego oraz oceny pracy dziekanatu. Również wyniki i analiza przeprowadzanej oceny nauczyciela akademickiego publikowane są na stronie wydziału. Studenci-członkowie Rady Wydziału analizują zgłaszane uwagi i skargi.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Studenci wizytowanego kierunku otrzymują wsparcie dydaktyczne i naukowe. Możliwość indywidualnych konsultacji z prowadzącymi zajęcia sprzyja motywowaniu studentów do osiągania lepszych wyników. Zgłaszane uwagi i skargi przez studentów do wydziałowego samorządu studenckiego, a także bezpośrednio do władz wydziału są na bieżąco analizowane. Nauczyciele akademicy zachęcają studentów do udziału w wystawach oraz organizowania wystaw indywidualnych. Na stronie internetowej Uczelni, Wydziału, Instytutu studenci mogą znaleźć wszystkie informacje o formach opieki i wsparcia. System motywowania i wsparcia studentów jest rozwijany. Studenci mogą zgłaszać swoje uwagi raz do roku podczas oceny nauczycieli akademickich oraz pracy dziekanatu. Wyniki i analiza przeprowadzonej ankietyzacji dostępne są na stronie internetowej Wydziału.

Dobre praktyki

Do dobrych praktyk należy zaliczyć szybką reakcję nauczycieli akademickich na prośby i uwagi artykułowane przez studentów na zajęciach dydaktycznych, zarówno dotyczące doboru realizowanych tematów jak i organizacji zajęć. Bieżące rozwiązywanie tych problemów uwzględniających indywidualne preferencje studentów działa motywująco i sprzyja osiągnięciu przez nich wyższych efektów kształcenia.

Zalecenia. Brak.

8. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Nie dotyczy. Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na kierunku „grafika” prowadzonym na Wydziale Sztuki Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie.